

Rada
Evropské unie

Brusel 2. srpna 2016
(OR. en)

9787/16

Interinstitucionální spis:
2016/0112 (NLE)

COASI 118
ASIE 43
NZ 3
POLGEN 48

PRÁVNÍ PŘEDPISY A JINÉ AKTY

Předmět: Dohoda o partnerství, vztazích a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Novým Zélandem na straně druhé

DOHODA O PARTNERSTVÍ,
VZTAZÍCH A SPOLUPRÁCI
MEZI EVROPSKOU UNIÍ
A JEJÍMI ČLENSKÝMI STÁTY NA JEDNÉ STRANĚ
A NOVÝM ZÉLANDEM NA STRANĚ DRUHÉ

EVROPSKÁ UNIE, dále jen „Unie“,

a

BELGICKÉ KRÁLOVSTVÍ,

BULHARSKÁ REPUBLIKA,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO,

ESTONSKÁ REPUBLIKA,

IRSKO,

ŘECKÁ REPUBLIKA,

ŠPANĚLSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

FRANCOUZSKÁ REPUBLIKA,

CHORVATSKÁ REPUBLIKA,

ITALSKÁ REPUBLIKA,

KYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITEVSKÁ REPUBLIKA,

LUCEMBURSKÉ VELKOVÉVODSTVÍ,

MAĎARSKO,

REPUBLIKA MALTA,

NIZOZEMSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

RAKOUSKÁ REPUBLIKA,

POLSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

REPUBLIKA SLOVINSKO,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FINSKÁ REPUBLIKA,

ŠVÉDSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA,

členské státy Evropské unie, dále jen „členské státy“,

na jedné straně a

NOVÝ ZÉLAND

na straně druhé,

dále jen „strany“,

MAJÍCE NA ZŘETELI své společné hodnoty a úzké historické, politické, hospodářské a kulturní vazby,

VÍTAJÍCE pokrok, jehož bylo dosaženo při rozvoji jejich vzájemně prospěšných vztahů od přijetí Společné deklarace o vztazích a spolupráci mezi Evropskou unií a Novým Zélandem dne 21. září 2007,

ZNOVU POTVRZUJÍCE svou oddanost cílům a zásadám Charty Organizace spojených národů (dále jen „Charta OSN“) a posílení úlohy Organizace spojených národů (OSN),

ZNOVU POTVRZUJÍCE svou oddanost demokratickým zásadám a lidským právům stanoveným ve Všeobecné deklaraci lidských práv a dalších příslušných mezinárodních nástrojích v oblasti lidských práv, jakož i zásadám právního státu a řádné správy věcí veřejných,

UZNÁVAJÍCE zvláštní závazek vlády Nového Zélandu dodržovat zásady Smlouvy z Waitangi,

ZDŮRAŽŇUJÍCE komplexní povahu svých vzájemných vztahů a význam soudržného rámce pro podporu rozvoje těchto vztahů,

VYJADŘUJÍCE svou společnou vůli povznést své vztahy na úroveň posíleného partnerství,

POTVRZUJÍCE své přání posílit a rozvíjet vzájemný politický dialog a spolupráci,

ODHODLÁNY upevnit, prohloubit a diverzifikovat spolupráci v oblastech společného zájmu na dvoustranné, regionální a celosvětové úrovni a k oboustrannému prospěchu,

UZNÁVAJÍCE potřebu posílené spolupráce v oblasti svobody, bezpečnosti a práva,

UZNÁVAJÍCE své přání podporovat udržitelný rozvoj v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti životního prostředí,

UZNÁVAJÍCE DÁLE svůj společný zájem na podpoře vzájemného porozumění a silných mezilidských vztahů, mimo jiné prostřednictvím cestovního ruchu a recipročních opatření, která mladým lidem umožní návštěvu, práci, studium a možnosti dalších krátkodobých návštěv v jiných zemích,

ZNOVU POTVRZUJÍCE své pevné odhodlání podporovat hospodářský růst, globální správu ekonomických záležitostí, finanční stabilitu a účinný multilateralismus,

ZNOVU POTVRZUJÍCE svůj závazek spolupracovat při podpoře mezinárodního míru a stability,

VYCHÁZEJÍCE z dohod uzavřených mezi Unií a Novým Zélandem, zejména v oblasti řešení krizí, vědy a technologie, leteckých služeb, postupů posuzování shody a sanitárních opatření,

KONSTATUJÍCE, že pokud by se strany v rámci této dohody rozhodly uzavřít zvláštní dohody v oblasti svobody, bezpečnosti a práva, které by Unie měla uzavřít podle hlavy V části třetí Smlouvy o fungování Evropské unie, ustanovení těchto budoucích dohod by nezavazovala Spojené království nebo Irsko, ledaže Unie současně se Spojeným královstvím nebo Irskem, co se týče jejich předchozích dvoustranných vztahů, oznámí Novému Zélandu, že Spojené království nebo Irsko jsou takovými dohodami vázány jako součást Unie v souladu s Protokolem č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeným ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie. Podobně i jakákoli následná vnitřní opatření Unie, jež by byla přijata v souladu s výše uvedenou hlavou V za účelem provedení této dohody, nebudou zavazovat Spojené království nebo Irsko, pokud neoznámí své přání účastnit se takových opatření či je přijmout v souladu s protokolem č. 21. Konstatujíc rovněž, že tyto budoucí dohody nebo tato následná vnitřní opatření Unie by spadaly do působnosti Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného k uvedeným Smlouvám,

SE DOHODLY TAKTO:

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 1

Účel dohody

Účelem této dohody je vytvořit posílené partnerství mezi stranami a prohloubit a posílit spolupráci v otázkách společného zájmu, jež jsou výrazem sdílených hodnot a společných zásad, mimo jiné prostřednictvím intenzivnějšího dialogu na vysoké úrovni.

ČLÁNEK 2

Základ spolupráce

1. Strany znovu potvrzují svou oddanost demokratickým zásadám, lidským právům a základním svobodám, právnímu státu a řádné správě věcí veřejných.

Dodržování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod, stanovených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a jiných příslušných mezinárodních nástrojích v oblasti lidských práv, a zásad právního státu je základem domácích a zahraničních politik obou stran a představuje základní prvek této dohody.

2. Strany znovu potvrzují svou oddanost Chartě OSN a společným hodnotám, které jsou v ní zakotveny.
3. Strany znovu potvrzují svůj závazek podporovat udržitelný rozvoj a růst ve všech jeho rozměrech, přispívat k dosažení mezinárodně dohodnutých rozvojových cílů a spolupracovat při řešení celosvětových problémů v oblasti životního prostředí, včetně změny klimatu.
4. Strany zdůrazňují svou společnou oddanost komplexní povaze svých dvoustranných vztahů a jejich rozšiřování a prohlubování mimo jiné prostřednictvím uzavření zvláštních dohod nebo ujednání.
5. Provádění této dohody je založeno na zásadách dialogu, vzájemné úcty, rovného partnerství, konsensu a dodržování mezinárodního práva.

ČLÁNEK 3

Dialog

1. Aby splnily účel této dohody, strany se dohodly na posílení pravidelného dialogu ve všech oblastech, na něž se vztahuje.
2. Dialog mezi stranami se bude veden prostřednictvím kontaktů, výměn a konzultací na libovolné úrovni, zejména v těchto formách:
 - a) schůzky na úrovni vedoucích představitelů, které se budou konat pravidelně, kdykoli to strany budou považovat za nutné;

- b) konzultace a návštěvy na úrovni ministrů, které se budou konat při příležitostech a na místech podle dohody obou stran;
- c) konzultace na úrovni ministrů zahraničí, které se konají pravidelně, pokud možno každý rok;
- d) schůzky na úrovni vysokých úředníků za účelem konzultací o otázkách společného zájmu nebo informování o hlavních otázkách vnitropolitického a mezinárodního vývoje a spolupráce v těchto oblastech;
- e) odvětvové dialogy o otázkách společného zájmu a
- f) výměny delegací mezi Evropským parlamentem a parlamentem Nového Zélandu.

ČLÁNEK 4

Spolupráce v regionálních a mezinárodních organizacích

Strany se zavazují spolupracovat prostřednictvím výměny názorů na politické otázky společného zájmu a případně sdílet informace o svých stanoviscích na půdě regionálních a mezinárodních fór a organizací.

HLAVA II

POLITICKÝ DIALOG A SPOLUPRÁCE V ZAHRANIČNÍ POLITICE A BEZPEČNOSTNÍCH OTÁZKÁCH

ČLÁNEK 5

Politický dialog

Strany se dohodly na posílení pravidelného politického dialogu na všech úrovních, zejména s cílem projednat otázky společného zájmu, na něž se vztahuje tato hlava, a posílit svůj společný přístup k mezinárodním otázkám. Strany se dohodly, že pro účely této hlavy se „politickým dialogem“ rozumí výměny a konzultace, ať již formální či neformální, na všech úrovních vlády.

ČLÁNEK 6

Oddanost demokratickým zásadám, lidským právům a právnímu státu

V zájmu prosazování společné oddanosti stran k demokratickým zásadám, lidským právům a právnímu státu se strany dohodly na tom, že budou:

- a) podporovat základní zásady týkající se demokratických hodnot, lidských práv a právního státu, mimo jiné i na mnohostranných fórech a

- b) spolupracovat a v případě potřeby koordinovat svůj postup při praktickém prosazování demokratických zásad, lidských práv a právního státu, mimo jiné i v třetích zemích.

ČLÁNEK 7

Řešení krizí

Strany znovu potvrzují svůj závazek podporovat mezinárodní mír a bezpečnost, mimo jiné prostřednictvím Dohody mezi Novým Zélandem a Evropskou unií o rámci pro účast Nového Zélandu na operacích Evropské unie pro řešení krizí, která byla podepsána v Bruselu dne 18. dubna 2012.

ČLÁNEK 8

Boj proti šíření zbraní hromadného ničení

1. Strany zastávají názor, že šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů do rukou státních i nestátních aktérů představuje jednu z nejzávažnějších hrozeb pro mezinárodní mír a bezpečnost. Strany znovu potvrzují svůj závazek dodržovat a na vnitrostátní úrovni v plném rozsahu plnit své stávající závazky podle mezinárodních smluv a dohod o odzbrojení a zákazu šíření a další příslušné mezinárodní závazky. Strany se dohodly na tom, že budou spolupracovat a přispívat k boji proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů. Strany se dohodly na tom, že toto ustanovení představuje základní prvek této dohody.

2. Strany se dále dohodly na tom, že budou spolupracovat a přispívat k boji proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů tím, že:

- a) učiní kroky potřebné k případnému podepsání nebo ratifikaci všech jiných příslušných mezinárodních nástrojů nebo k přistoupení k těmto nástrojům a k jejich plnému provedení;
- b) udržují účinný systém vnitrostátních kontrol vývozu, v jehož rámci se provádějí kontroly vývozu a tranzitu zboží souvisejícího se zbraněmi hromadného ničení, včetně kontroly koncového použití technologií dvojího použití, pokud jde o zbraně hromadného ničení, a který bude obsahovat účinné postihy za porušení kontroly vývozu.

3. Strany se dohodly se na navázání pravidelného politického dialogu o těchto otázkách.

ČLÁNEK 9

Ruční palné a lehké zbraně

1. Strany uznávají, že nedovolená výroba, transfer a oběh ručních palných a lehkých zbraní včetně střeliva do nich a jejich nadměrné hromadění, nedostatečná správa, nepřiměřeně zajištěné sklady a nekontrolované šíření představují i nadále vážnou hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost.

2. Strany znovu potvrzují svůj závazek dodržovat a v plném rozsahu plnit své povinnosti týkající se potírání nedovoleného obchodu s ručními palnými a lehkými zbraněmi včetně střeliva pro ně podle stávajících mezinárodních dohod a rezolucí Rady bezpečnosti OSN, jakož i své závazky v rámci jiných mezinárodních nástrojů v této oblasti, jako je Akční program OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech.
3. Strany se zavazují, že budou spolupracovat a zajistí koordinaci a doplňkovost svého úsilí při řešení otázky nedovoleného obchodu s ručními palnými a lehkými zbraněmi, včetně střeliva pro ně, na celosvětové, regionální, subregionální a státní úrovni, a dohodly se, že naváží pravidelný politický dialog o těchto otázkách.

ČLÁNEK 10

Mezinárodní trestní soud

1. Strany opětovně potvrzují, že nejzávažnější trestné činy s dosahem pro celé mezinárodní společenství, by neměly zůstat nepotrestány a jejich stíhání by mělo být zajištěno přijetím opatření na vnitrostátní nebo mezinárodní úrovni mimo jiné prostřednictvím Mezinárodního trestního soudu.
2. Při podpoře posilování míru a mezinárodní spravedlnosti strany znovu potvrzují své odhodlání:
 - a) činit kroky k provádění Římského statutu Mezinárodního trestního soudu (dále jen „Římský statut“) a případně k provádění souvisejících nástrojů;

- b) sdílet zkušenosti s regionálními partnery s přijímáním právních nástrojů nezbytných pro ratifikaci a provádění Římského statutu a
- c) spolupracovat na plnění cíle, kterým je univerzalita a integrita Římského statutu.

ČLÁNEK 11

Spolupráce v oblasti boje proti terorismu

1. Strany znovu potvrzují důležitost boje proti terorismu při důsledném dodržování právního státu, mezinárodního práva, zejména Charty OSN a příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN, předpisů v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva.
2. V tomto rámci a s přihlédnutím ke globální strategii OSN pro boj proti terorismu, která je obsažena v rezoluci Valného shromáždění OSN č. 60/288 ze dne 8. září 2006, se strany dohodly na tom, že budou spolupracovat při předcházení a potlačování terorismu, zejména:
 - a) v rámci důsledného provádění rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1267, 1373 a 1540 a dalších použitelných rezolucí OSN a mezinárodních nástrojů;
 - b) prostřednictvím výměny informací o teroristických skupinách a jejich podpůrných sítích prováděné v souladu s použitelnými mezinárodními a vnitrostátními právními předpisy;

- c) prostřednictvím výměny názorů na:
 - i) prostředky a metody používané v boji proti terorismu mimo jiné v technické oblasti a v rámci odborné přípravy;
 - ii) předcházení terorismu a
 - iii) osvědčené postupy, v oblasti ochrany lidských práv v boji proti terorismu;
 - d) spoluprací při prohlubování mezinárodního konsensu o boji proti terorismu a jeho normativním rámci a práci na dohodě o všeobecné úmluvě o mezinárodním terorismu jako doplňku ke stávajícím nástrojům OSN na potírání terorismu a
 - e) podporou spolupráce mezi členskými státy OSN na účinném provádění globální strategie OSN pro boj proti terorismu všemi vhodnými prostředky.
3. Strany znovu potvrzují svůj závazek dodržovat mezinárodní normy vytvořené Finančním akčním výborem (FATF) pro boj proti financování terorismu.
4. Strany znovu potvrzují svůj závazek spolupracovat při poskytování pomoci v budování kapacit pro boj proti terorismu jiným státům, které potřebují zdroje a odborné znalosti pro předcházení teroristické činnosti a reakci na ni, mimo jiné v rámci Globálního fóra pro boj proti terorismu.

HLAVA III

SPOLUPRÁCE V OBLASTI GLOBÁLNÍHO ROZVOJE A HUMANITÁRNÍ POMOCI

ČLÁNEK 12

Rozvoj

1. Strany znovu potvrzují svůj závazek podporovat udržitelný rozvoj v rozvojových zemích s cílem snížit chudobu a přispět k vytvoření bezpečnějšího, spravedlivějšího a prosperujícího světa.
2. Strany uznávají význam spolupráce pro zajištění většího dopadu, dosahu a vlivu činností v oblasti rozvoje, mimo jiné v tichomořské oblasti.
3. Za tímto účelem se strany dohodly na:
 - a) výměně názorů a případně koordinaci postojů v otázkách rozvoje na regionálních a mezinárodních fórech s cílem prosazovat udržitelný růst podporující začlenění v zájmu lidského rozvoje a
 - b) výměně informací o svých rozvojových programech a případné koordinaci vnitrostátní činnosti s cílem zvýšit jejich dopad na udržitelný rozvoj a vymýcení chudoby.

ČLÁNEK 13

Humanitární pomoc

Strany znovu potvrzují společný závazek poskytovat humanitární pomoc a vynaloží úsilí, aby podle potřeby přišly s koordinovanými řešeními.

HLAVA IV

SPOLUPRÁCE V HOSPODÁŘSKÝCH A OBCHODNÍCH OTÁZKÁCH

ČLÁNEK 14

Dialog o hospodářských, obchodních a investičních otázkách

1. Strany se zavazují k dialogu a spolupráci v hospodářské, obchodní a investiční oblasti s cílem usnadnit dvoustranný obchod a investiční toky. Strany zároveň uznávají důležitost vedení tohoto dialogu a spolupráce prostřednictvím mnohostranného obchodního systému založeného na pravidlech a potvrzují svůj závazek spolupracovat v rámci Světové obchodní organizace (WTO) s cílem dosáhnout další liberalizace obchodu.
2. Strany se dohodly, že podpoří výměnu informací a sdílení zkušeností týkajících se jejich makroekonomických politik a trendů, včetně výměny informací o koordinaci hospodářských politik v rámci regionální hospodářské spolupráce a integrace.

3. Strany povedou věcný dialog zaměřený na podporu obchodu se zbožím, včetně zemědělských produktů a dalších primárních komodit, surovin, dílenských výrobků a produktů s vysokou přidanou hodnotou. Strany uznávají, že transparentní tržní přístup je nejlepším způsobem, jak vytvořit příznivé podmínky pro investice do výroby takových produktů a obchodu s nimi a jak podpořit jejich účinné přidělování a využívání.
4. Strany povedou věcný dialog zaměřený na podporu dvoustranného obchodu službami a na výměnu informací o svém dohledovém prostředí. Strany se dohodly také na posílení spolupráce v zájmu zlepšení účetních a kontrolních systémů, systémů dohledu a regulačních systémů v bankovníctví, pojišťovnictví a ostatních částech finančního sektoru.
5. Strany podpoří rozvoj stabilního prostředí přitažlivého pro oboustranné investice cestou dialogu zaměřeného na zvyšování vzájemného porozumění a spolupráce v otázkách investic, zkoumání mechanismů k usnadnění toků investic a prosazování stabilních, transparentních a otevřených pravidel pro investory.
6. Strany se soustavně informují o rozvoji dvoustranného a mezinárodního obchodu, investic a obchodních aspektů jiných politik, včetně svých politických přístupů k dohodám o volném obchodu (FTA) a k příslušným jednáním o FTA a problémům regulace s potenciálním dopadem na dvoustranný obchod a investice.
7. Tento dialog a spolupráce v oblasti obchodu a investic budou vedeny mimo jiné prostřednictvím:
 - a) každoročního dialogu o obchodní politice na úrovni vyšších úředníků doplněný o ministerská zasedání týkající se obchodu podle rozhodnutí stran;

b) každoročního dialogu o obchodu se zemědělskými produkty a

c) dalších odvětvových výměn podle rozhodnutí stran.

8. Strany se zavazují ke spolupráci při zajišťování podmínek pro růst vzájemného obchodu a investic a při podporování tohoto růstu, mimo jiné sjednáváním nových dohod tam, kde je to možné.

ČLÁNEK 15

Sanitární a fytosanitární otázky

1. Strany se dohodly na posílení spolupráce v sanitárních a fytosanitárních otázkách v rámci Dohody WTO o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření, Komise pro Codex Alimentarius, Světové organizace pro zdraví zvířat (dále jen „OIE“) a příslušných mezinárodních a regionálních organizací, působících v rámci Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin (dále jen „IPPC“). Tato spolupráce se zaměří na zvýšení vzájemného porozumění sanitárním a fytosanitárním opatřením druhé strany a usnadnění obchodu mezi stranami a může zahrnovat:

a) sdílení informací;

b) uplatňování dovozních požadavků na celém území druhé strany;

- c) ověřování celého systému inspekcí a osvědčování nebo částí tohoto systému, který používají orgány druhé strany v souladu s příslušnými mezinárodními normami Codexu Alimentarius, OIE a IPPC o posuzování těchto systémů a
- d) uznávání oblastí prostých škůdců nebo nákaz a oblastí s nízkým výskytem škůdců nebo nákaz.

2. Za tímto účelem se strany zavazují důsledně využívat stávajících nástrojů, jako je Dohoda mezi Evropským společenstvím a Novým Zélandem o hygienických opatřeních použitelných při obchodu s živými zvířaty a živočišnými produkty podepsaná v Bruselu dne 17. prosince 1996, a spolupracovat na vhodném dvoustranném fóru v dalších sanitárních a fyto-sanitárních otázkách, na které se uvedená dohoda nevztahuje.

ČLÁNEK 16

Dobré životní podmínky zvířat

Strany také znovu potvrzují, že je důležité udržovat vzájemné porozumění a spolupráci v otázkách dobrých životních podmínek zvířat, a budou nadále sdílet informace a spolupracovat v rámci fóra pro spolupráci v oblasti dobrých životních podmínek zvířat mezi Evropskou komisí a příslušnými orgány Nového Zélandu a úzce spolupracovat v těchto otázkách v rámci OIE.

ČLÁNEK 17

Technické překážky obchodu

1. Strany sdílejí názor, že větší slučitelnost norem, technických předpisů a postupů posuzování shody je klíčovým prvkem pro usnadnění obchodu se zbožím.
2. Strany uznávají společný zájem na omezení technických překážek obchodu a za tímto účelem se dohodly na spolupráci v rámci Dohody WTO o technických překážkách obchodu, jakož i prostřednictvím Dohody o vzájemném uznávání posuzování shody mezi Evropským společenstvím a Novým Zélandem podepsané dne 25. června 1998 ve Wellingtonu.

ČLÁNEK 18

Politika hospodářské soutěže

Strany znovu potvrzují svůj závazek podporovat hospodářskou soutěž v oblasti hospodářských činností prostřednictvím svých právních předpisů upravujících hospodářskou soutěž. Strany se dohodly na sdílení informací o politice hospodářské soutěže a souvisejících otázkách a na posílení spolupráce mezi jejich orgány pro hospodářskou soutěž.

ČLÁNEK 19

Veřejné zakázky

1. Strany znovu potvrzují svůj závazek ohledně otevřených a transparentních rámců pro zadávání veřejných zakázek, které v souladu s mezinárodními závazky stran prosazují efektivní vynakládání prostředků, konkurenční trhy a nediskriminační nákupní postupy, a tím podporují obchod mezi stranami.
2. Strany se dohodly na dalším posilování svých konzultací, spolupráce, výměny zkušeností a osvědčených postupů v oblasti veřejných zakázek o otázkách společného zájmu, mimo jiné o svých regulačních rámcích.
3. Strany se dohodly na tom, že prozkoumají způsoby, jak dále podporovat přístup na trh s veřejnými zakázkami druhé strany, a budou si vyměňovat názory na opatření a postupy, které by mohly nepříznivě ovlivnit jejich vzájemný obchod v oblasti veřejných zakázek.

ČLÁNEK 20

Suroviny

1. Strany na žádost jedné z nich posílí spolupráci v otázkách týkajících se surovin prostřednictvím dvoustranného dialogu nebo v rámci příslušných vícestranných fór nebo mezinárodních institucí. Tato spolupráce se zaměří zejména na odstranění překážek obchodu se surovinami, posílení globálního rámce pro obchod se surovinami založeného na pravidlech a na prosazování transparentnosti na globálních trzích se surovinami.

2. Tato spolupráce se může mimo jiné týkat těchto témat:
 - a) otázek nabídky a poptávky, otázek dvoustranného obchodu a investic, jakož i zájmových otázek vyplývajících z mezinárodního obchodu;
 - b) celních a necelních překážek pro surovinové zboží, související služby a investice;
 - c) regulačních rámců stran a
 - d) osvědčených postupů vztahujících se k udržitelnému rozvoji těžebního průmyslu, včetně politiky v oblasti nerostných surovin, územního plánování a vydávání povolení.

ČLÁNEK 21

Duševní vlastnictví

1. Strany znovu potvrzují důležitost svých práv a povinností vztahujících se k právům duševního vlastnictví, včetně práv autorských a souvisejících práv, ochranných známek, zeměpisných označení, průmyslových vzorů a patentů, a jejich vymáhání v souladu s nejpřísnějšími mezinárodními normami, které strany dodržují.
2. Strany se dohodly na výměně informací o otázkách duševního vlastnictví a sdílení zkušeností z této oblasti včetně:
 - a) postupů, prosazování, šíření, zefektivnění, řízení, harmonizace, ochrany a účinného provádění práv duševního vlastnictví;

- b) předcházení porušování práv duševního vlastnictví;
 - c) boje proti padělání a pirátství prostřednictvím vhodných forem spolupráce a
 - d) fungování orgánů odpovědných za ochranu a vymáhání práv duševního vlastnictví.
3. Strany se dohodly na výměně informací a podpoře dialogu o ochraně genetických zdrojů, tradičních znalostí a folklóru.

ČLÁNEK 22

Cl

1. Strany posílí spolupráci v celních záležitostech, včetně usnadnění obchodu, za účelem dalšího zjednodušení a harmonizace celních režimů a podpory společných kroků v rámci příslušných mezinárodních iniciativ.
2. Aniž jsou dotčeny další formy spolupráce stanovené v této dohodě, strany zváží možnost uzavření nástrojů o celní spolupráci a vzájemné správní pomoci v celních záležitostech.

ČLÁNEK 23

Spolupráce v daňových záležitostech

1. Strany v zájmu posílení a rozvoje hospodářských činností a s přihlédnutím k potřebě rozvíjet vhodný regulační rámec uznávají zásady řádné správy v oblasti daní, tj. transparentnost, výměna informací a poctivá daňová soutěž, a zavazují se k jejich dodržování.
2. Strany za tímto účelem v souladu se svými pravomocemi usilují o zlepšení mezinárodní spolupráce v oblasti daní, usnadnění výběru zákonných daňových výnosů a vypracování opatření k účinnému uplatňování zásad řádné správy uvedených v odstavci 1.

ČLÁNEK 24

Transparentnost

Strany uznávají důležitost transparentnosti a náležitého postupu při používání svých právních předpisů souvisejících s obchodem a za tímto účelem znovu potvrzují své závazky stanovené v dohodách WTO, včetně článku X Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994 a článku III Všeobecné dohody o obchodu službami.

ČLÁNEK 25

Obchod a udržitelný rozvoj

1. Strany uznávají, že prosazování vzájemně se podporujících politik v oblasti obchodu, životního prostředí a práce je přínosem pro plnění cíle udržitelného rozvoje, a znovu potvrzují svůj závazek podporovat globální a bilaterální obchod a investice tak, aby přispívaly k dosažení tohoto cíle.
2. Strany uznávají, že každá z nich má právo stanovit vlastní úroveň ochrany životního prostředí a práce na svém území a přijmout či měnit příslušné předpisy a politiky v souladu se svými závazky vyplývajícími z mezinárodně uznávaných norem a dohod.
3. Strany uznávají, že je nenáležitě podporovat obchod nebo investice snížením nebo nabízením snížení úrovně ochrany, kterou poskytují jejich pracovní právní předpisy nebo předpisy v oblasti ochrany životního prostředí. Strany uznávají, že je rovněž nenáležitě používat environmentální nebo pracovní právní předpisy, politiky a postupy pro účely protekcionismu v obchodě.
4. Strany si vyměňují informace a zkušenosti ze své činnosti s cílem podpořit soudržnost a vzájemnou podpůrnost obchodních, sociálních a environmentálních cílů, mimo jiné v oblastech, jako jsou sociální odpovědnost podniků, environmentální výrobky a služby, výrobky a technologie šetrné ke klimatu a koncepcí záruk udržitelnosti, jakož i dalších aspektů uvedených v hlavě VIII, a posílí dialog a spolupráci v otázkách udržitelného rozvoje, které mohou vyvstat v souvislosti s obchodními vztahy.

ČLÁNEK 26

Dialog s občanskou společností

Strany podporují dialog mezi vládními a nevládními organizacemi, jako jsou odbory, zaměstnavatelé, podnikatelská sdružení a obchodní a průmyslové komory, s cílem podpořit obchod a investice v oblastech společného zájmu.

ČLÁNEK 27

Spolupráce mezi podniky

Strany podporují posílení vazeb mezi podniky a vazeb mezi vládou a podnikatelským sektorem prostřednictvím činností zahrnujících podnikání, mimo jiné v rámci setkání Asie – Evropa (ASEM).

Tato spolupráce se zaměří zejména na zlepšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

ČLÁNEK 28

Cestovní ruch

Strany uznávají význam cestovního ruchu pro prohlubování vzájemného porozumění a poznání mezi národy Unie a Nového Zélandu a hospodářské výhody vyplývající z intenzivnějšího cestovního ruchu a dohodly se na tom, že budou spolupracovat s cílem zvýšit obousměrný cestovní ruch mezi Unií a Novým Zélandem.

HLAVA V

SPOLUPRÁCE V OBLASTI SVOBODY, BEZPEČNOSTI A PRÁVA

ČLÁNEK 29

Právní spolupráce

1. Strany se dohodly na dalším rozvoji spolupráce v občanských a obchodních věcech, zejména pokud jde o sjednávání, ratifikaci a provádění mnohostranných úmluv o justiční spolupráci v občanskoprávních věcech, především pak úmluv Haagské konference o mezinárodním právu soukromém v oblasti mezinárodní právní spolupráce a soudních sporů a v oblasti ochrany dětí.

2. Pokud jde o justiční spolupráci v trestních věcech, strany si budou nadále poskytovat vzájemnou právní pomoc v souladu s příslušnými mezinárodními nástroji.

Součástí toho může být i případné přistoupení k příslušným nástrojům OSN a jejich provádění. Právní spolupráce může případně zahrnovat rovněž podporu příslušných nástrojů Rady Evropy, jakož i spolupráci mezi příslušnými novozélandskými orgány a Eurojustem.

ČLÁNEK 30

Spolupráce v oblasti vymáhání práva

Strany se dohodly na spolupráci donucovacích orgánů, agentur a útvarů a na tom, že přispějí k narušení a odstranění hrozeb nadnárodní trestné činnosti a terorismu, kterým jsou vystaveny obě strany. Spolupráce mezi donucovacími orgány, agenturami a útvary může mít podobu vzájemné pomoci při vyšetřování, sdílení vyšetřovacích metod, společného vzdělávání a odborné přípravy pracovníků donucovacích orgánů a jiných druhů společných činností a pomoci, podle vzájemné dohody obou stran.

ČLÁNEK 31

Boj proti organizované trestné činnosti a korupci

1. Strany opětovně potvrzují svůj závazek spolupracovat při předcházení nadnárodní organizované, hospodářské a finanční trestné činnosti, korupci a paděláním a nedovoleným transakcím a jejich potírání důsledným plněním stávajících vzájemných mezinárodních závazků v této oblasti, včetně závazků k účinné spolupráci při vymáhání majetku či finančních prostředků pocházejících z korupčního jednání.
2. Strany podpoří provádění Úmluvy OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu přijaté dne 15. listopadu 2000.
3. Strany podpoří také provádění Úmluvy OSN proti korupci přijaté dne 31. října 2002, přičemž zohlední zásady transparentnosti a účasti občanské společnosti.

ČLÁNEK 32

Boj proti nedovoleným drogám

1. Strany v rámci svých provádění a kompetencí spolupracují, aby zajistily vyvážený a integrovaný přístup k drogové problematice.

2. Strany spolupracují s cílem rozbít nadnárodní zločinecké sítě podílející se na pašování drog, mimo jiné prostřednictvím výměny informací, odborné přípravy nebo sdílení osvědčených postupů, včetně zvláštních vyšetřovacích metod. Zvláštní úsilí bude vynaloženo proti pronikání zločineckých živlů do legální ekonomiky.

ČLÁNEK 33

Boj proti kyberkriminalitě

1. Strany posílí spolupráci za účelem prevence a potírání počítačové a elektronické kriminality s využitím špičkové technologie a šíření nedovoleného obsahu včetně teroristického obsahu a materiálů týkajících se pohlavního zneužívání dětí prostřednictvím internetu, a to výměnou informací a praktických zkušeností v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy a mezinárodními závazky v oblasti lidských práv.

2. Strany si vyměňují informace v oblasti vzdělávání a odborné přípravy vyšetřovatelů zabývajících se kyberkriminalitou, vyšetřování kyberkriminality, a forezních věd v digitální oblasti.

ČLÁNEK 34

Boj proti praní peněz a financování terorismu

1. Strany znovu potvrzují potřebu spolupracovat při předcházení zneužívání svých finančních systémů k legalizaci výnosů z jakékoli trestné činnosti, včetně nedovoleného obchodu s drogami a korupce, a v boji proti financování terorismu. Tato spolupráce se vztahuje také na vymáhání majetku nebo finančních prostředků pocházejících z trestné činnosti.

2. Strany si vymění důležité informace v rámci svých právních předpisů a provádějí vhodná opatření pro boj proti praní peněz a financování terorismu v souladu s normami, které přijaly příslušné mezinárodní orgány činné v této oblasti, jako je Finanční akční výbor (FATF).

ČLÁNEK 35

Migrace a azyl

1. Strany znovu potvrzují svůj závazek spolupracovat a vyměňovat si názory v oblasti migrace, včetně nedovoleného přistěhovalectví, obchodování s lidmi, azylu, integrace, mobility a rozvoji pracovních sil, víz, zabezpečení dokladů, biometrických prvků a správy hranic.
2. Strany se dohodly na, že budou spolupracovat při předcházení nedovolenému přistěhovalectví a jeho kontrole. Za tímto účelem:
 - a) Nový Zéland zpětně převezme každého svého státního příslušníka nedovoleně pobývajícího na území členského státu, a to na žádost tohoto státu a bez dalších formalit a
 - b) každý členský stát zpětně převezme každého svého státního příslušníka nedovoleně pobývajícího na území Nového Zélandu, a to na žádost Nového Zélandu a bez dalších formalit.

V souladu se svými mezinárodními závazky, včetně závazků vyplývajících z Úmluvy o mezinárodním civilním letectví podepsané dne 7. prosince 1944, vydají členské státy a Nový Zéland svým státním příslušníkům pro tyto účely řádné doklady totožnosti.

3. Strany na žádost kterékoliv z nich prozkoumají možnost uzavření dohody mezi Novým Zélandem a Unií o zpětném přebírání osob v souladu s čl. 52 odst. 1 této dohody. V rámci této dohody se zváží vhodná opatření o státních příslušnících třetích zemí a osobách bez státní příslušnosti.

ČLÁNEK 36

Konzulární ochrana

1. Nový Zéland souhlasí s tím, aby diplomatické a konzulární úřady kteréhokoli zastoupeného členského státu poskytovaly na Novém Zélandu konzulární ochranu jménem jiných členských států, které nemají na Novém Zélandu své stálé zastoupení.
2. Unie a členské státy souhlasí s tím, aby diplomatické a konzulární orgány Nového Zélandu poskytovaly konzulární ochranu jménem třetí země a aby tyto třetí země poskytovaly konzulární ochranu jménem Nového Zélandu v Unii tam, kde Nový Zéland nebo daná třetí země nemají své stálé zastoupení.
3. Smyslem odstavců 1 a 2 je upustit od veškerých požadavků na povinné oznamování nebo souhlas, které by se jinak mohly vyžadovat.
4. Strany se dohodly na usnadnění dialogu o konzulárních záležitostech mezi svými příslušnými orgány.

ČLÁNEK 37

Ochrana osobních údajů

1. Strany se dohodly na tom, že budou spolupracovat s cílem posunout své vztahy vpřed poté, co Evropská komise přijala rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany osobních údajů Novým Zélandem, a zajistit vysokou úroveň ochrany osobních údajů v souladu s příslušnými mezinárodními nástroji a normami, včetně Pravidel Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pro ochranu soukromí a přeshraniční toky osobních údajů.
2. Tato spolupráce může zahrnovat mimo jiné výměnu informací a odborných znalostí. Může rovněž zahrnovat spolupráci mezi regulačními protějšky v takových subjektech, jako je Pracovní skupina OECD pro bezpečnost a soukromí v digitální ekonomice a pro ochranu soukromí v globálních sítích.

HLAVA VI

SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝZKUMU, INOVACÍ A INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI

ČLÁNEK 38

Výzkum a inovace

1. Strany se dohodly na tom, že posílí svou spolupráci v oblasti výzkumu a inovací.

2. Strany podněcují, rozvíjejí a usnadňují činnosti uskutečňované v rámci spolupráce v oblastech výzkumu a inovací pro mírové účely na podporu Dohody o vědeckotechnické spolupráci mezi Evropským společenstvím a vládou Nového Zélandu, podepsanou dne 16. července 2008 v Bruselu, nebo jako doplněk k této dohodě.

ČLÁNEK 39

Informační společnost

1. Strany uznávají, že informační a komunikační technologie jsou klíčovými prvky moderního života a že mají zásadní význam pro hospodářský a sociální vývoj, a dohodly se na výměně názorů na příslušné politiky v této oblasti.
2. Spolupráce v této oblasti se může zaměřit mimo jiné na:
 - a) výměnu názorů na různé aspekty informační společnosti, zejména na zavádění vysokorychlostního a širokopásmového připojení v oblasti elektronických komunikací a regulaci jeho šíření, včetně univerzální služby, poskytování licencí a obecných oprávnění, ochranu soukromí a osobních údajů, elektronickou veřejnou správu a otevřenou správu, na bezpečnost internetu a na nezávislost a efektivnost regulačních orgánů;
 - b) propojení a interoperabilitu výzkumných sítí a na výpočetní a vědecké datové infrastruktury a služby, mimo jiné i v regionálním rámci;

- c) normalizaci, certifikaci a šíření nových informačních a komunikačních technologií;
- d) aspekty bezpečnosti, důvěry a soukromí v souvislosti s informačními a komunikačními technologiemi a službami, včetně podpory internetové bezpečnosti, boje proti zneužívání informační technologie a všech forem elektronických médií a na sdílení informací a
- e) výměnu názorů na opatření zaměřená na řešení otázky poplatků za roamingové služby v mobilních sítích.

HLAVA VII

SPOLUPRÁCE V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ, KULTURY A MEZILIDSKÝCH VZTAHŮ

ČLÁNEK 40

Vzdělávání a odborná příprava

1. Strany uznávají zásadní přínos vzdělávání a odborné přípravy pro vytváření kvalitních pracovních míst a udržitelný růst v znalostních ekonomikách, zejména prostřednictvím osobního rozvoje občanů, kteří jsou nejen připraveni na informovanou a účinnou účast na demokratickém životě, ale také jsou schopni řešit problémy a chopit se příležitostí, které přináší celosvětově propojený svět 21. století. Strany tudíž uznávají, že mají společný zájem na spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

2. V souladu se společnými zájmy a cíli svých politik v oblasti vzdělávání se strany zavazují, že budou společně podporovat vhodné činnosti uskutečňované ve spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Tato spolupráce se bude týkat všech oblastí vzdělávání a může zahrnovat:

- a) spolupráci na vzdělávací mobilitě osob prostřednictvím podpory a usnadnění výměn studentů, výzkumných pracovníků, akademických a administrativních pracovníků vysokoškolských institucí a učitelů;
- b) společné projekty založené na spolupráci mezi institucemi v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v Unii a na Novém Zélandu s cílem podporovat vypracovávání studijních plánů, společné studijní programy a akademické hodnosti a mobilitu pedagogů a studentů;
- c) institucionální spolupráci, propojení a partnerství s cílem posílit vzdělávací prvek trojúhelníku znalostí a podporovat výměnu zkušeností a znalostí a
- d) podporu reformy politiky prostřednictvím studií, konferencí, seminářů, pracovních skupin, srovnávacích analýz a výměny informací a osvědčených postupů, a to zejména s ohledem na boloňský a kodaňský proces a zavedené nástroje a zásady, jež zvyšují transparentnost a inovace ve vzdělávání.

ČLÁNEK 41

Spolupráce v oblasti kultury, audiovizuálních a sdělovacích prostředků

1. Strany se dohodly na tom, že budou podporovat užší spolupráci v kulturních a kreativních odvětvích s cílem podpořit, mimo jiné, vzájemné porozumění a poznání svých kultur.

2. Strany usilují o přijetí příslušných opatření na podporu kulturních výměn a o provádění společných iniciativ v různých oblastech kultury s využitím dostupných nástrojů a rámců spolupráce.
3. Strany usilují o podporu mobility kulturních pracovníků, uměleckých děl a jiných kulturních statků mezi Novým Zélandem a Unií a jejími členskými státy.
4. Strany se dohodly na tom, že prostřednictvím politického dialogu prozkoumají způsoby, jak zpřístupnit kulturní statky, které se nacházejí mimo země jejich původu, společenstvím, kde tyto statky vznikly.
5. Strany podporují mezikulturní dialog mezi organizacemi občanské společnosti a mezi jednotlivci z obou stran.
6. Strany se dohodly na spolupráci zejména prostřednictvím politického dialogu na příslušných mezinárodních fórech, konkrétně v rámci Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) za účelem sledování společných cílů a podpory kulturní rozmanitosti mimo jiné prováděním Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů.
7. Strany podněcují, podporují a usnadňují výměnu, spolupráci a dialog mezi institucemi a profesionálními pracovníky v oblasti audiovizuálních a sdělovacích prostředků.

ČLÁNEK 42

Mezilidské vztahy

Strany uznávají význam mezilidských vztahů a jejich přínos k lepšímu porozumění mezi Unií a Novým Zélandem, a proto se dohodly na tom, že tyto vztahy vhodným způsobem podpoří, posílí a prohloubí. Tyto kontakty mohou zahrnovat výměny úředníků a krátkodobé stáže pro postgraduální studenty.

HLAVA VIII

SPOLUPRÁCE V OBLASTI UDRŽITELNÉHO ROZVOJE, ENERGETIKY A DOPRAVY

ČLÁNEK 43

Životní prostředí a přírodní zdroje

1. Strany se dohodly na spolupráci v otázkách životního prostředí včetně udržitelného řízení přírodních zdrojů. Cílem této spolupráce je podpora ochrany životního prostředí a začleňování environmentálních otázek do příslušných oblastí spolupráce, včetně spolupráce v mezinárodním a regionálním měřítku.

2. Strany se dohodly na tom, že spolupráce může být uskutečňována prostřednictvím dialogu, workshopů, seminářů, konferencí, programů a projektů spolupráce, sdílení informací například o osvědčených postupech a výměny odborníků na dvoustranné nebo mnohostranné úrovni. Témata a cíle spolupráce budou společně vymezeny na žádost kterékoli ze stran.

ČLÁNEK 44

Zlepšení ochrany zdraví a regulace zdravotnictví

1. Strany se dohodly na tom, želepší spolupráci v oblasti zdraví, mimo jiné v souvislosti s globalizací a demografickými změnami. Strany vynaloží úsilí na podporu spolupráce a výměnu informací a zkušeností týkajících se:

- a) ochrany zdraví;
- b) dozoru nad přenosnými nemocemi (jako je chřipka a akutní ohniska chorob) a dalších činností v rámci Mezinárodních zdravotnických předpisů (2005) včetně akcí zaměřených na připravenost pro boj proti hlavním přeshraničním hrozbám, zejména plánování připravenosti a posouzení rizik;
- c) spolupráce v oblasti norem a posuzování shody s cílem řídit regulaci a zvládat rizika pocházející z výrobků (včetně farmaceutických výrobků a zdravotnických prostředků);

- d) problémů v souvislosti s prováděním Rámcové úmluvy WHO o kontrole tabáku a
 - e) problémů v souvislosti s prováděním Celosvětového kodexu zásad WHO pro mezinárodní nábor zdravotnického personálu.
2. Strany znovu potvrzují své závazky týkající se dodržování, podpory a případně účinného provádění mezinárodně uznávaných zdravotních postupů a norem.
3. Formy spolupráce mohou zahrnovat mimo jiné zvláštní programy a projekty, na základě vzájemné dohody, jakož i dialog, spolupráci a iniciativy týkající se témat společného zájmu na dvoustranné nebo mnohostranné úrovni.

ČLÁNEK 45

Změna klimatu

1. Strany uznávají změnu klimatu jako celosvětový a naléhavý problém, který vyžaduje kolektivní opatření v souladu s celkovým cílem udržet nárůst průměrné globální teploty pod 2°C ve srovnání s úrovní před industrializací. V rámci svých příslušných pravomocí a aniž by byla dotčena jednání na jiných fórech se strany dohodly, že budou spolupracovat v oblastech společného zájmu, včetně, ale nikoli pouze:
- a) na přechodu k hospodářství s nízkými emisemi skleníkových plynů cestou vhodných vnitrostátních zmírňujících strategií a opatření, včetně strategií zeleného růstu;

- b) na koncepci, provádění a uplatňování tržních mechanismů a zejména systémů pro obchodování s emisemi skleníkových plynů;
- c) na veřejných a soukromých nástrojích financování opatření v oblasti klimatu;
- d) na výzkumu, vývoji a zavádění technologií s nízkými emisemi skleníkových plynů a
- e) na sledování emisí skleníkových plynů a analýze jejich účinků, včetně případného vypracování a provádění strategií pro přizpůsobení.

2. Obě strany se dohodly na tom, že budou více spolupracovat v oblasti mezinárodního vývoje v této oblasti, a zejména na pokroku směřujícím k přijetí nové mezinárodní dohody pro období po roce 2020 podle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a také na doplňkových iniciativách založených na spolupráci, které by pomohly překonat nedostatečnou úroveň závazků v oblasti snižování emisí před rokem 2020.

ČLÁNEK 46

Řízení rizika katastrof a civilní ochrana

Strany uznávají potřebu řídit jak domácí, tak globální rizika přírodních nebo člověkem způsobených katastrof. Strany potvrzují své společné odhodlání zlepšit opatření pro prevenci, zmírňování, připravenost, reakce a obnovu s cílem zvýšit odolnost společnosti a infrastruktury a podle potřeby spolupracovat na dvoustranné a mnohostranné politické úrovni při dosahování lepších výsledků v oblasti zvládání globálních rizik katastrof.

ČLÁNEK 47

Energetika

Strany uznávají důležitost odvětví energetiky a úlohu dobře fungujícího trhu s energií. Strany uznávají význam energetiky pro udržitelný rozvoj, hospodářský růst a její přínos pro dosažení mezinárodně dohodnutých rozvojových cílů, jakož i význam spolupráce při řešení celosvětových problémů v oblasti životního prostředí, zejména změny klimatu. Strany usilují v rámci svých pravomocí o posílení spolupráce v této oblasti s cílem:

- a) rozvíjet politiky zaměřené na zvyšování energetické bezpečnosti;
- b) podporovat celosvětový obchod s energiemi a investice do odvětví energetiky;
- c) zlepšovat konkurenceschopnost;
- d) zlepšovat fungování světových trhů s energií;
- e) vyměňovat si informace a politické zkušenosti prostřednictvím stávajících mnohostranných energetických fór;
- f) prosazovat používání obnovitelných zdrojů energie, jakož i rozvoj a přijímání čistých, rozmanitých a udržitelných energetických technologií, včetně obnovitelných a nízkoemisních energetických technologií;
- g) dosáhnout racionálního využívání energie s přispěním na straně nabídky i poptávky podporou energetické účinnosti při výrobě, přepravě, distribuci a konečném užití energie;

- h) plnit své mezinárodní závazky týkající se racionalizace a ve střednědobém horizontu postupně utlumovat neúčelné dotace na fosilní paliva, které podněcují k nehospodárné spotřebě, a
- i) sdílet osvědčené postupy v oblasti průzkumu a výroby energie.

ČLÁNEK 48

Doprava

1. Strany spolupracují ve všech důležitých oblastech dopravní politiky, včetně integrované dopravní politiky, a to za účelem zlepšení pohybu zboží a osob, podpory bezpečnosti a ochrany námořní a letecké dopravy, a ochrany životního prostředí a zvýšení účinnosti svých dopravních systémů.
2. Spolupráce a dialog mezi stranami v této oblasti by se měly zaměřit na:
 - a) výměnu informací o jejich politikách a postupech;
 - b) posílení vztahů v oblasti letectví mezi Unií a Novým Zélandem s cílem:
 - i) zlepšit přístup na trh a investiční příležitosti a rozšířit ustanovení o liberalizaci vlastnictví a kontrole leteckých dopravních společností v dohodách o leteckých službách v souladu s vnitrostátními politikami,

- ii) rozšířit a prohloubit spolupráci, pokud jde o regulaci ochrany a bezpečnosti v letecké dopravě a o ekonomickou regulaci odvětví letecké dopravy, a
 - iii) podpořit sblížení právních předpisů a odstranění překážek pro podnikání, jakož i spolupráci v řízení letového provozu;
- c) cíle neomezeného přístupu na mezinárodní námořní trhy a na obchod založený na spravedlivé hospodářské soutěži na komerčním základě a
- d) vzájemné uznávání řidičských průkazů pro pozemní motorová vozidla.

ČLÁNEK 49

Zemědělství, rozvoj venkova a lesnictví

1. Strany se dohodly na spolupráci a dialogu v oblasti zemědělství, rozvoje venkova a lesnictví.
2. Spolupráci lze zvážit mimo jiné v oblasti zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova, strukturalizace pozemkových sektorů a zeměpisných označení.
3. Strany se dohodly na spolupráci na vnitrostátní i mezinárodní úrovni, pokud jde o udržitelné obhospodařování lesů a související politiky a právní předpisy, včetně opatření pro boj proti nezákonné těžbě dřeva a s ní souvisejícímu obchodu obchodu, jakož i na prosazování řádné správy lesů.

ČLÁNEK 50

Rybolov a námořní záležitosti

1. Strany posílí dialog a spolupráci v otázkách společného zájmu v oblasti rybolovu a námořních záležitostí. Strany usilují o podporu dlouhodobého zachování a udržitelného řízení živých mořských zdrojů, předcházení a potírání nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu (dále jen „rybolov NNN“) a uplatňování ekosystémového přístupu k řízení.
2. Strany mohou spolupracovat a vyměňovat si informace, pokud jde o zachování živých mořských zdrojů v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu i v rámci mnohostranných fór (OSN, Organizace OSN pro výživu a zemědělství). Strany spolupracují konkrétně za účelem:
 - a) zajištění dlouhodobého zachování a udržitelného využívání vysoce stěhovavých rybích populací v celé oblasti jejich rozšíření v západním a středním Tichém oceánu, včetně plného uznání zvláštních požadavků malých ostrovních rozvojových států a území v souladu s příslušnými úmluvami OSN a dalšími mezinárodními nástroji, prostřednictvím účinného řízení ze strany Komise pro rybolov v západním a středním Tichém oceánu založeném na nejlepších dostupných vědeckých poznatcích, a zajištění transparentnosti rozhodování;
 - b) zajištění zachování a racionálního využívání živých mořských zdrojů, jež jsou v pravomoci Komise pro zachování živých mořských zdrojů v Antarktidě, včetně úsilí o boj proti nezákonné, nehlášené a neregulované rybolovné činnosti v oblasti, na kterou se vztahuje Úmluva o zachování živých mořských zdrojů v Antarktidě;

- c) zajištění přijetí a provádění účinných opatření na zachování a řízení populací, jež jsou v pravomoci regionálních organizací pro řízení rybolovu v jižním Tichomoří a
 - d) usnadnění přistoupení k regionálním organizacím pro řízení rybolovu, kde jedna strana je členem a druhá přistupující stranou.
3. Strany spolupracují na podpoře integrovaného přístupu k námořním záležitostem na mezinárodní úrovni.
4. Strany povedou pravidelný dialog jednou za dva roky na úrovni vyšších úředníků s cílem posílit dialog a spolupráci, jakož i výměnu informací a zkušeností týkajících se politiky rybolovu a námořních záležitostí.

ČLÁNEK 51

Zaměstnanost a sociální věci

1. Strany se dohodly na tom, želepší spolupráci v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, a to i pokud jde o sociální rozměr globalizace a demografické změny. Strany vynaloží úsilí o podporu spolupráce a výměnu informací a zkušeností týkajících se zaměstnanosti a pracovněprávních záležitostí. Oblasti spolupráce mohou zahrnovat politiky zaměstnanosti, pracovní právo, rovnost žen a mužů, nediskriminaci v zaměstnání, sociální začlenění, sociální zabezpečení a sociální ochranu, vztahy mezi sociálními partnery, sociální dialog, celoživotní rozvoj dovedností, zaměstnanost mladých lidí, ochranu zdraví a bezpečnosti na pracovišti, sociální odpovědnost podniků a důstojnou práci.

2. Strany znovu potvrzují, že je nutné podpořit proces globalizace, který je prospěšný pro všechny, a prosazovat řádné a produktivní zaměstnání a důstojnou práci jako hlavní prvek udržitelného rozvoje a snižování chudoby. V této souvislosti mají strany na paměti Deklaraci MOP o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci.

3. Strany znovu potvrzují svůj závazek dodržovat, prosazovat a účinně provádět mezinárodně uznávané pracovní zásady a práva, které jsou stanoveny zejména v Deklaraci MOP o základních principech a právech v práci.

4. Formy spolupráce mohou zahrnovat mimo jiné zvláštní programy a projekty na základě vzájemné dohody, jakož i dialog, spolupráci a iniciativy týkající se témat společného zájmu na dvoustranné nebo mnohostranné úrovni.

HLAVA IX

INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC

ČLÁNEK 52

Jiné dohody nebo ujednání

1. Strany mohou tuto dohodu doplnit uzavřením zvláštních dohod či ujednání v jakékoli oblasti spolupráce spadající do její působnosti. Tyto zvláštní dohody a ujednání uzavřené po podpisu této dohody jsou nedílnou součástí celkových dvoustranných vztahů upravených touto dohodou a tvoří součást společného institucionálního rámce. Stávající dohody nebo ujednání mezi stranami netvoří součást společného institucionálního rámce.

2. Žádné ustanovení této dohody neovlivňuje ani nepředjímá výklad nebo použití jiných dohod mezi stranami, včetně těch, které jsou uvedeny v odstavci 1. Ustanovení této dohody zejména nenahrazují ani žádným způsobem neovlivňují ustanovení o řešení sporů nebo ustanovení o ukončení platnosti v jiných dohodách uzavřených mezi stranami.

ČLÁNEK 53

Společný výbor

1. Strany zřizují společný výbor složený ze zástupců obou stran.
2. V rámci společného výboru jsou vedeny konzultace s cílem usnadnit provádění této dohody a podporovat její obecné cíle, jakož i zachovat celkovou soudržnost ve vztazích mezi EU a Novým Zélandem.
3. Společný výbor má za úkol:
 - a) podporovat účinné provádění této dohody;
 - b) sledovat rozvoj komplexních vztahů mezi stranami;
 - c) případně vyžadovat informace od výborů či jiných subjektů zřízených podle ostatních zvláštních dohod mezi stranami, které spadají do společného institucionálního rámce v souladu s čl. 52 odst. 1, a posuzovat zprávy předložené těmito výbory či subjekty;

- d) pořádat výměny názorů a předkládat návrhy v jakýchkoli záležitostech společného zájmu, včetně budoucích opatření a zdrojů, které jsou k dispozici pro jejich provedení;
- e) stanovovat priority ve vztahu k účelu této dohody;
- f) hledat vhodné způsoby předcházení obtížím, které mohou vyvstat v oblastech, na něž se vztahuje tato dohoda;
- g) usilovat o vyřešení případných sporů, jež vyvstanou při uplatňování nebo výkladu této dohody;
- h) posuzovat informace předložené některou ze stran v souladu s článkem 54 a
- i) doporučovat a přijímat případná rozhodnutí za účelem provedení konkrétních aspektů této dohody.

4. Společný výbor pracuje na základě jednomyslnosti. Přijme svůj jednací řád. Smíšený výbor může zřizovat podvýbory a pracovní skupiny, které se zabývají specifickými otázkami.

5. Společný výbor se obvykle schází jednou ročně střídavě v Unii a na Novém Zélandu, pokud se obě strany nedohodnou jinak. Na žádost kterékoli strany lze svolat mimořádná zasedání. Společnému výboru spolupředsedají obě strany. Společný výbor se obvykle schází na úrovni vyšších úředníků.

ČLÁNEK 54

Provádění dohody a řešení sporů

1. Strany přijmou veškerá obecná nebo zvláštní opatření potřebná pro plnění svých závazků vyplývajících z této dohody.
2. Aniž je dotčen postup popsany v odstavcích 3 až 8 tohoto článku, každý spor týkající se výkladu nebo uplatňování této dohody se řeší výhradně prostřednictvím konzultací mezi stranami v rámci společného výboru. Strany předloží společnému výboru veškeré informace, které jsou nezbytné pro důkladné posouzení dané záležitosti, s cílem spor vyřešit.
3. Strany znovu potvrzují silnou a sdílenou oddanost lidským právům a nešíření zbraní hromadného ničení a dohodly se, že bude-li se jedna strana domnívat, že se druhá strana dopustila zvláště závažného a významného porušení některé z povinností uvedených v čl. 2 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 jakožto základních prvků, a toto porušení ohrožuje mír a mezinárodní bezpečnost, a proto vyžaduje okamžitou reakci, neprodleně uvědomí druhou stranu o této skutečnosti a o příslušném opatření či příslušných opatřeních, které či která hodlá přijmout podle této dohody. Oznamující strana uvědomí společný výbor o naléhavé potřebě uspořádat konzultace v této věci.
4. Kromě toho může zvláště závažné a významné porušení základních prvků sloužit jako důvod pro vhodná opatření spadající do společného institucionálního rámce, jak je uvedeno v čl. 52 odst. 1.

5. Společný představuje fórum pro dialog a strany učiní vše pro to, aby našly smírné řešení v nepravděpodobném případě, že nastane situace popsaná v odstavci 3. Pokud společný výbor není schopen dosáhnout oboustranně přijatelného řešení do 15 dnů od zahájení konzultací a nejpozději do 30 dnů od data oznámení podle odstavce 3, postoupí se záležitost ke konzultacím na ministerské úrovni, které se budou konat ve lhůtě dalších nejvýše 15 dnů.

6. Není-li nalezeno vzájemně přijatelné řešení do 15 dnů od zahájení konzultací na ministerské úrovni a nejpozději 45 dnů ode dne oznámení, oznamující strana se může rozhodnout, že přijme vhodná opatření oznámená v souladu s odstavcem 3. V Unii by rozhodnutí o pozastavení provádění této dohody muselo být přijato jednomyslně. Za Nový Zéland by rozhodnutí o pozastavení provádění této dohody přijala vláda Nového Zélandu v souladu s jeho právními předpisy.

7. Pro účely tohoto článku se termínem „vhodná opatření“ rozumí částečné pozastavení provádění této dohody, pozastavení provádění této dohody v plném rozsahu nebo ukončení platnosti této dohody nebo případně jiné zvláštní dohody, která tvoří součást společného institucionálního rámce, jak je uvedeno v čl. 52 odst. 1, v souladu s příslušnými ustanoveními takové dohody. Vhodná opatření přijatá některou stranou za účelem částečného pozastavení provádění této dohody se vztahují pouze na ustanovení hlav I až VIII. Při volbě vhodných opatření musí být dána přednost takovým opatřením, která co nejméně naruší vztahy mezi stranami. Tato opatření, na která se vztahuje čl. 52 odst. 2, musí být úměrná porušení povinností podle této dohody a musí být v souladu s mezinárodním právem.

8. Strany neustále posuzují vývoj situace, která vyvolala přijetí opatření podle tohoto článku. Strana, která přijala vhodná opatření, je zruší, jakmile to je opodstatněné, a v každém případě hned poté, co pominou okolnosti, které vedly k jejich použití.

HLAVA X

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 55

Definice

Pro účely této dohody se „stranami“ rozumí Unie nebo její členské státy, případně Unie a její členské státy, v souladu s jejich příslušnými pravomocemi na jedné straně a Nový Zéland na straně druhé.

ČLÁNEK 56

Zveřejňování informací

1. Žádným ustanovením této dohody nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy nebo akty Unie týkající se přístupu veřejnosti k úředním dokumentům.

2. Tuto dohodu nelze vykládat tak, že od kterékoli ze stran vyžaduje poskytnutí jakékoli informace, jejíž zveřejnění by podle této strany bylo v rozporu s jejími základními bezpečnostními zájmy.

ČLÁNEK 57

Změna

Tuto dohodu lze měnit písemnou dohodou stran. Tyto změny vstoupí v platnost v den nebo v dnech, na němž nebo na nichž se obě strany dohodnou.

ČLÁNEK 58

Vstup v platnost, doba trvání a oznamování

1. Tato dohoda vstupuje v platnost třicátý den po dni, kdy si strany navzájem oznámí dokončení právních postupů nezbytných pro tento účel.
2. Aniž je dotčen odstavec 1, mohou Nový Zéland a Unie do okamžiku, než vstoupí tato dohoda v platnost, prozatímně provádět vzájemně vymezená ustanovení této dohody. Toto prozatímní provádění začíná třicátý den ode dne, kdy si Nový Zéland a Unie vzájemně oznámily dokončení svých příslušných vnitřních postupů nezbytných k tomuto prozatímnímu provádění..

3. Tato dohoda se sjednává na dobu neurčitou. Kterákoliv ze stran může druhé straně písemně oznámit svůj záměr tuto dohodu vypovědět. Výpověď nabývá účinku šest měsíců ode dne oznámení.

4. Oznámení učiněná v souladu s tímto článkem se podávají Generálnímu sekretariátu Rady Evropské unie a Ministerstvu zahraničních věcí a obchodu Nového Zélandu.

ČLÁNEK 59

Územní působnost

Tato dohoda se vztahuje na jedné straně na území, na které se vztahují Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie za podmínek v nich stanovených, a na straně druhé na území Nového Zélandu s výjimkou území Tokelau.

ČLÁNEK 60

Závazná znění

Tato dohoda je sepsána ve dvou vyhotoveních v jazyce anglickém, bulharském, českém, dánském, estonském, finském, francouzském, chorvatském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském, řeckém, slovenském, slovinském, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost. Pokud vyjdou najevo ve zněních této dohody rozdíly, postoupí strany danou záležitost společnému výboru.